

Fritt Folk 15. april 1943.

Foran premieren på Nationaltheatret i kveld.

Jørn Ording som Don Juan og Liv Strømsted som Therese.

Dikting under ansvar.

I sin artikkel i Fritt Folk 8. ds. berører byråsjef Sverre Tveito også Wergeland og jødene og Kristen Gundelachs «forsvar» i Norsk Arbeidsliv, hvor denne mener at Wergeland må bedømmes ut fra tidens liberalistiske idealer.

La oss sette at Wergeland intet standpunkt hadde tatt til jødesaken. Resultatet vilde blitt at jødene allikevel hadde fått adgang til landet ut fra tidens liberalistiske idealer, om enn noe seinere. Det

er utenkelig at vi her i landet skulde vært de eneste i den ganske verden som hadde vett på å holde disse snyltene unna våre grenser. Wergelands propaganda for jødene skriver seg etter min mening ikke ut fra tidsånden og dens idealer, men ene og alene fra hans glødende varme hjertelag. Han var like gudebenådet hjertemenneske som dikter, og ut fra hans geniale hjerte strømmet medfølelsen for alle han mente led urett og ble forfulgt, og i jødene så han altså et misforstått og lidende folk.

Hadde Wergeland hatt kjennskap til jødene sine slette egenskaper, deres kyniske pengebegjær og den snikende åndelige gift de fører med seg, var han sikkert blitt den første i kampen for å beskytte sitt kjære folk og med samme fanatiske kraft.

Når det norske folk tenker seg Wergeland, er det ikke som jødene advokat, men som den uforliknelige dikter med sitt himmelvendte blikk — med lyset om pannen — nordmannen med det store, varme hjerte som red om på Veslebrunnen og strødde glede og godhet om seg — de fattiges utrettelige forsvarer — forkjemperen for deres menneskerett — den første i Norge.

Byråsjef Tveito synes å mene at Wergeland ingen evne hadde til å se framover. Wergeland så både bak- og framover. Eller er det ikke å se framover når man som han vekket sitt folk, fikk folket til å gni søvnen av øynene og lære sitt eget og sitt lands verd å kjenne. Han var jo vår første nasjonale folkevekker. I sitt korte liv — 37 år — skapte han en bevegelse som Bjørnson følte seg kallet til å fortsette. Han så klart sitt folks evner på bakgrunn av vår gamle historie, og han så landets muligheter. Han var nasjonalist om noen har vært det, og han var sosialist. Han var den sanne sosialist som den er det der tar den fattige og undertrykte i forsvar og kjemper for sin oppfatning. Med Wergelands hjertelag er man født sosialist.

La oss minnes Wergeland som den glødende nasjonalist, som den geniale dikter og menneskevenn og glemme hans feiloppfatning av jødespørsmålet.

D.

102993